

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

IV. Fidem etiam his conciliant Ethnici Scriptores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

*in hunc
Scriptorum
commentariis
excerpsit.*

Diod. in 1.
Sam. 9. 9.
Theod. Præp.
in libr. Reg.

Ibd. libr. 6.
Origin. cap. 1.

*Præbatur eo-
rum ymois:
& antiqui-
tas.*
Ecc. cap. 48.
& 49.

Luc. 4. 25. &
seq.

Rom. 11. 2. &
seq.

*Fidem etiam
hæc conciliant
Ethnici Scri-
ptores.*

Joseph. Antiq.
libr. 8. cap. 2.
Theoph. libr. 3.
ad Autol.
Euseb. Præp.
libr. 10.
Clem. Alex.
Strom. 1.
Jof. Ant. l. 9.
c. 2.
Just. l. 36. c. 2.
Her. l. 2. c. 141.
Ber. apud Jof.
Ant. l. 10. c. 1.
Dem. apud
Clem. Str. 1.

simillima : nam in iis laudatur *Liber verborum dierum Salomonis* ; sæpissime vero *Liber verborum dierum Regum Israël* , & *Liber verborum dierum Regum Juda* . Jam cum etiam extabant libri *Semeiz* , *Ahiz* , aliorumque Prophetarum , qui sæpe laudantur in Paralipomenis . *Isaia* totum tricesimum ac septimum caput , cum initio sequentis , ac tricesimo nono , in secundi Regum decimum nonum caput & vicefimum ἀνωλεξὶ depromta sunt . Planissime mecum sentiunt Diodorus Tarfensis & Theodoretus , Prophetas res ætatis suæ memorabiles retulisse in literas , & ex eorum commentariis excerptos subinde fuisse libros Regum . Mihi vero id *Esdræ* potiori jure tribuendum videtur quam *Jeremiæ* , quem sparsas Regum historias in unum corpus coëgisse vult *Isidorus* : nam in dirigendis & componendis libris ad res sacras pertinentibus potissimum versata est *Esdræ* industria : & in testimonium sæpe ab eo adhibita in his scripturionibus historiæ regum *Juda* , & *Israël* , & Prophetarum libri , indices sunt assidui sacrorum Librorum usus , qualem *Esdras* habuit . Præterea sexto capite libri prioris Chaldaica usurpat nomina mensium , ut hominem decuit Chaldaico sermone infusum . *Jeremiæ* qui libros Regum transcribunt , causas alias non habent , quam sermonis similitudinem , quæ non magna est , proptereaque intutum dat indicium : vel postremi capituli libri Regum cum postremo *Jeremiæ* capite convenientiam , nam alterum ex altero descriptum dicas ; at caput illud adventitium esse , & ad *Jeremiæ* calcem ab aliena manu subnexum , ostendit præcedentis capituli coronis , quæ talis est : *Huc usque verba Jeremiæ* : atque ea narrantur illic , vel quæ *Jeremiæ* obitu recentiora sunt , vel quæ jam in superioribus capitibus *Jeremias* retulerat .

III. Nec deficiunt Librum hunc aliorum Scriptorum testimonia . Ita de *Elia* , *Elifæo* , *Ezechia* , *Josia* , aliisque differit *Sirachides* , ut ex libris Regum , non res solum , sed nonnunquam etiam verba ipsum hausisse appareat . Confer hos cum libris Paralipomenon , tantam orationis deprehendes convenientiam , ut parem propemodum utriusque vetustatem odoreris . Quanquam propter illorum novitatem perpauca extant in sacris Veteris Testamenti libris inde sumta *phosæ* & sententiæ . At in Novo Testamento illorum egregie confirmat *Christus Jesus* , cum ait : *In veritate dico vobis , multæ viduæ erant in diebus Elia , in Israël , quando clausum est calum annis tribus & mensibus sex , cum facta esset fames magna in omni terra , & ad nullam illarum missus est Elias , nisi in Sarepta Sidonie , ad mulierem viduam . Et multi leprosi erant in Israël sub Elifæo Propheta , & nemo eorum mundatus est , nisi Naaman Syrus .* Hæc suppeditavit decimum septimum caput tertii Regum , & quintum quarti . Confirmat & *Paulus* , dum hæc scribit ad Romanos : *An nescitis in Elia quid dicit Scriptura : quemadmodum interpellat Deum adversus Israël ? Domine , Prophetas tuos occiderunt , altaria tua suffoderunt : & ego relictus sum solus , & querunt animam meam . Sed quid dicit illi divinum responsum ? Reliqui mihi septem millia virorum , qui non curvaverunt genua Baal : quæ è decimo nono capite tertii Regum sumta sunt .* Verumtamen his etiam omisiss , quod à Septuaginta Senibus interpretatione Græca donati sunt libri Regum , & quod in Canonem Librorum sacrorum dedicati , vetustatem illorum satis hæc arguunt . Et ut dubii eos esse Scriptoris & ætatis incertæ demus , haud minus genuinos esse vincemus , ut pote qui tales sint , quales esse creduntur .

IV. Præterea vero præclarum veritatis testimonium hisce Libris commodant *Ethnici Scriptorum* . Rerum enim novitas quæ iis narrantur , & major per novitatem parva celebritas , causa fuit , cur crebris exoticorum Auctorum , vel eorum , vel ætate proximorum suffragiis confirmarentur . Magna est imprimis monumentorum Tyriorum fides , quæ publica auctoritate descripta , in chartophylaciis diligenter aservabantur . Atqui ex iis constat Hierosolymitanum Templum toto pene seculisculo ante fuisse ædificatum , quam Carthago conderetur . Meminerant eadem *Salomonis* & *Hirami* , eorumque mutuas Epistolas representabant , etiam temporibus *Joseph* Historici , itidem ut illa *Judæorum* , unde & is sacrorum Librorum veritatem defendit . Ex his , aliorumque locorum tabulariis , historiam suam depromferat *Menander Ephesius* . Fiebatque illic mentio *avouçeias* , quæ *Elia* temporibus in *Judæa* & *Phœnicia* contigit , *Achabo* apud *Judæos* , *Ithobalo* apud *Tyrios* regnante . Ex eo etiam , & *Dio* , integerrimo Phœniciarum rerum Scriptore , testimonia affert *Josephus* , ex *Menandro Theophilus* , quibus commemorantur *Salomon* & *Hiram* , & *succisæ cædri Libani* in ædificationem Templorum . Idem extabat apud *Theodotum* , *Hypsicratem* , & *Mochum* , Phœnicia conditores Historiæ , & horum interpretem *Latum* ; & *Menandrum* quoque *Pergamenum* , ut à *Tatiano* traditur apud *Eusebium* , & à *Clemente Alexandrino* ; qui auctor præterea est , *Vasæ* *Ægyptiorum regis* , & *Salomonis* , & *Tyriorum* quoque Regis epistolas retulisse *Alexandrum Polyhistorum* in libro De *Judæis* . Eas etiam ex *Eupolemo* representat *Eusebius* . *Hazaelena* *Syriæ* re-

gem divinis honoribus suo ævo profecutos esse Damascenos narrat Josephus: Azelum Justinus Historicus appellat. Salmanafaris prætere in Syriam expeditio, Phœnicum Annalibus continebatur. Sennacheribi mentio extat apud Herodotum; extabat & apud Berofum & Demetrium. Nabuchodonofori meminerant ex Actis Tyriorum, Megasthenes, Abydenus, Berofus, Diocles, Philostratus, & ex Megasthene Strabo; victoriæ, quam Necofus Ægyptiorum rex retulit de Judeis, Herodotus; Evilmerodachi, Abydenus & Berofus; Baladani Babyloniorum regis, Berofus. Ex quibus cum pulchre intelligeret Julianus Apostata, quam integra esse librorum Regum fides, mirificum ignem, quo Eliæ holocaustum absumtum est, de cælo missum esse negare non est ausus. Hæc Ethnicorum Scriptorum, cum Mythicorum, tum Historicorum consensio cum libris Regum, si aliis argumentis à nobis supra allatis adjungatur, resque spectetur bona fide, horum antiquitas & auctoritas claris indicis demonstratæ agnoscentur.

V. Ex incerta, & ut fronte apparet falsa annorum computatione his in Libris posita, causam eorum carpenti petit Theologo-Politicus ratiocinator. Nam cum sexto capite libri Regum prioris legamus Salomonem quadringentesimo & octogesimo anno post exitum Ebræorum ex Ægypto, Templi molitionem inchoasse, & longe tamen major numerus exurgat ex collectione annorum quos singulis Ebræorum Judicibus & Regibus Scriptura sacra tribuit, hinc fidem ipsis derogare conatur. Ita nempe librorum oscitantiam & supinitatem Scriptoribus ipsis sacris tribuit: nam qui in historiarum lectione paulo diligentius sunt subacti, frequentissimos in numerorum notis errores esse sciunt: ut si abjiciendi libri justa hæc habeatur causa, maxima jam inde Historicorum & Chronologorum pars repudianda sit. Huc adde nodum hunc ipsum, cui inhaeret Adversarius, doctorum Interpretum disputationibus jamdiu esse solutum: quas quoniam ad trutinam nostram revocare, supervacaneæ esset ac longioris operæ, & ab instituto nostro diversæ, otiosum illuc amandabimus Lectorem, si quem Disputatoris nostri movent convitia.

VI. Pari exceptione retundimus telum alterum, quod idem proculd ex eorum discrepantia Librorum in computatione annorum Regum Juda & Regum Israël: nam vel mendæ irrepserunt in numerorum notas, vel Chronologorum & Interpretum studio jampridem tricæ illæ discussæ sunt, vel discuti certe facile possunt. Exemplo sit hoc ipsum quod proponit. Primo capite Libri secundi Regum legimus Joramum, filium Achabi, regem Israël, regnum esse auspicatum anno secundo Jorami, ejus qui Josaphati filius fuit, & Rex Judæ: cum capite libri ejusdem octavo is ipse Joramus, Josaphati filius, Rex Judæ, regnum inchoasse dicatur anno quinto Jorami regis Israël. Quibus adde, scriptum esse initio capitis tertii, Joramum Israël Regem regni initium summisisse ab anno decimo octavo Josaphati regis Judæ. Hæc quantumvis dissona conciliabuntur, si Josaphatum ponamus per annos viginti & duos regnum obtinuisse, nam annorum illorum numerus non constat inter Chronologos; in regni vero societatem ascivisse Joramum filium anno regni sui decimo septimo; at Joramum Israël regem regnare cœpisse decimo octavo anno regni Josaphati: ita cadet annus ille primus regni Jorami regis Israël in secundum Jorami regis Judæ; defuncto vero Josaphato anno regni sui vicefimo secundo, Joramus filius regnum Judæ capesset solus anno quinto regni Jorami regis Israël. Hoc exemplum valere debet ad alia ejusmodi confutanda argumenta, quæ ex chronologicarum computationum ambagibus oriri solent. Cujusmodi & illud est quod Scriptor idem arcessit ex repugnantia Chronologiæ librorum Regum cum illa Paralipomenon.

VII. Porro quum res his Libris descriptæ, longe magis innotuissent propter novitatem ac pleræque superiorum, proptereaque minus haberent auctoritatis in vulgus, hinc parum idoneæ ab Ethnicis habitæ sunt, ex quibus confingerentur fabulæ, aut ritus arcesserentur. Ex igne tamen de cælo precibus Eliæ lapsò propagata credi possunt similium miraculorum figmenta pleraque, & pervulgata inter præcos Ethnicos opinio, sæpe flammam sacrificia sponte sua corripuisse, atque eo læta omnia & fausta portendi solere. Hinc Virgilius in Pharmaceutria:

*Aspice, corripuit tremulis altaria flammis
Sponte sua, dum ferre moror, cinis ipse.*

Hinc idem de suis ignibus prædicarunt alii, quos supra commemoravimus. Quorum tamen originem per me referre licet, si quis malit, ad ignem, qui egressus à Domino hoc est, ut habet Machabaicus alter, de cælo, devoravit holocaustum Mosis; quemque ad Salomonem usque perseverasse traditur in Thalmudico libro Zebachim; aut ad ignem qui Angeli nutu ascendit de petra, & carnes azymosque panes Gedeonis consumpsit;

Meg. Abyd.
Ber. Diocl.
Phil. apud Jos.
Ant. 1. 10. c. 11.
& contr. Ap. 1.
1. & Euseb.
Præp. 1. 10.
Strab. 1. 15.
Her. 1. 2. c. 159.
Abyd. apud
Eul. Præp. 1. 9.
c. 41.
Ber. apud Jos.
contr. Ap. 1. 1.
& Ant. 1. 10. c. 3.
Jul. apud Cyr.
libr. 10. contr.
Jul.

*Refelluntur
argumenta
Adversario-
rum. Pri-
mum argu-
mentum.*
Tract. Theol.
cap. 9.

*Secundum ar-
gumentum.*

2. Reg. 1. 17.

2. Reg. 8. 16.

2. Reg. 3. 10.

*Ex libris
Regum qua-
dam mana-
runt Ethni-
corum fabula
& ritus.*

Lev. 9. 24.

2. Mach. 2. 10.

Zebach. cap. 6.

Judic. 6. 21.